

Bernt Villadsen
Østervangsvej 11
8970 Havndal

Miljø og Teknik
Landbrug
Laksetorvet
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1843
Direkte

Anni.Nielsen@Randers.dk
www.randers.dk

28-05-2014 / 09.17.18-P19-10-13

Tillæg til miljøgodkendelse på svinebruget, Østervangsvej 11, Dalbyneder, 8970 Havndal

Randers Kommune godkender i henhold til Husdyrlovens § 12 stk. 3:

- ændring af svineproduktionen i forhold til tidligere meddelt godkendelse fra den 6. juli 2011. Antallet af dyreenheder ændres ikke.
- Godkendelse til etablering af 5 nye produktionshaller i stedet for 4 nye produktionshaller.

Grundlaget for tillæg til godkendelsen er den indsendte ansøgning, skema nr. 60013, version 1.

Vilkår

Tillægsgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Godkendelsen bortfalder helt eller delvis, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato. Dvs. at der inden fristens udløb skal foreligge en retlig bindende aftale med håndværker/entreprenør om opførelse af bygge- og anlægsarbejdet, og byggeriet skal være afsluttet indenfor et år fra fristens udløb.
2. Den maksimale produktionstilladelse omfatter en svinebesætning på:
  - 16.896 smågrise (22 – 32 kg)
  - 16.896 slagtesvin (32 – 112 kg)

Den maksimale produktionstilladelse svarer til 545,78 DE efter omregningsfaktorer på godkendelsestidspunktet.

3. Dyreholdet i eksisterende bygninger må maksimalt udgøre:
  - 6.336 slagtesvin (32 – 112 kg)
  - 6.336 smågrise (22 – 32 kg)

4. Staldsystemet i de 5 planlagte produktionshaller skal være:
  - Toklimastald, delvis spaltegulv hos smågrisene.
  - Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv hos slagtesvinene.
5. Produktionshallerne, gyllebeholder, maskinhus, vaskeplads og kornsilo skal etableres i henhold til oversigtsplan vedlagt ansøgningen, jf. bilag 1.
6. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin × det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 47.051 kg N pr. år.

N ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning:

$$\left(\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})}{1} \right)$$

7. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
  - antal producerede slagtesvin
  - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangsvægt/slagtevægt)
  - foderforbrug pr. kg tilvækst
  - det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
8. N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Beregningen skal foreligge for hver planperiode.
9. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
10. Ved udnyttelse af denne godkendelse bortfalder følgende vilkår i miljøgodkendelsen fra den 6. juli 2011:
  - Vilkår 4
  - Vilkår 6 – 7
  - Vilkår 9 – 12
  - Vilkår 18
  - Vilkår 24 – 32
  - Vilkår 35 e-f vedr. egenkontrol.

Alle øvrige vilkår i miljøgodkendelsen er fortsat gældende.

11. Ved udnyttelse af denne godkendelse bortfalder tillæg til miljøgodkendelse fra den 19. juni 2013.

KOMMUNENS VURDERING

Randers Kommune har den 6. juli 2011 meddelt godkendelse til udvidelse og ændring af dyreholdet på svinebruget til 545,78 DE bestående af slagtesvin og smågrise i 4 nye produktionshaller. Desuden er der meddelt godkendelse til gyllebeholder, kornsilo, maskinhus og vaskeplads. Den 15. maj 2013 er der meddelt godkendelse til at forlænge fristen fra den 6. juli 2013 til den 6. juli 2014 for udnyttelse af miljøgodkendelsen.

Den 13. juni 2013 er der meddelt tillæg til miljøgodkendelsen til udvidelse af husdyrholdet i eksisterende bygninger til i alt 213,33 DE. Ved miljøtilsyn på bedriften den 19. juli 2013 er det konstateret, at dette tillæg til godkendelsen er udnyttet.

Randers Kommune har den 18. december 2013 modtaget ansøgning om ændring af miljøgodkendelsen fra 17.920 slagtesvin fra 30 til 110 kg og 3.000 smågrise fra 7,2 – 30 kg, i alt 545,78 DE til 16.896 smågrise fra 22 kg til 32 kg og 16.896 slagtesvin fra 32 til 112 kg, hvilket giver det samme antal DE. Der skal bygges en hal mere, dvs. i alt 8 haller (3 eksisterende og 5 nye). Samtidig ansøges der om at erstatte forsuring i de nye haller med ændret fodring og for de nye hallers vedkommende et delvist fast gulv.

I forbindelse med meddelelse af miljøgodkendelse den 6. juli 2011 blev den ansøgte svineproduktion drevet under BD Svineproduktion ApS. Arealerne blev drevet af Bernt Villadsen. Da svineproduktionen og arealerne blev drevet under hver sit CVR nr. blev der meddelt miljøgodkendelse særskilt til arealerne.

Denne godkendelse omfatter derfor kun anlægget. Regulering af arealerne sker efter § 16 godkendelsen fra den 27. juli 2011.

Randers Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget med de stillede vilkår i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

I forhold til godkendelsen meddelt den 6. juli 2011 er der foretaget nye vurderinger af BAT, ammoniakemissionen, lugt, beliggenhed og afstandskrav, da der er planlagt en ekstra stald, og der er valgt en anden teknologi til reducere af ammoniak. Desuden er der ændret ammoniakkrav.

Med hensyn til vurdering af støj, transport / vejforhold, lys, fluer og skadedyr, opbevaring og håndtering af husdyrgødning, restvand, affald, olie og kemikalier, uheld og virksomhedens ophør henvises til den tidligere meddelte godkendelse, da disse forhold ikke vurderes at være ændret i det ansøgte projekt.

For udnyttelse af dette tillæg til godkendelse er der fastsat en frist på 2 år fra godkendelsens dato. De øvrige udnyttelsesfrister fra de tidligere meddelte godkendelser er dermed ophævet. Fristen er fastsat, da det nugældende ammoniakkrav (30 %) og de nyeste emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt for hele projektet.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelsen for BAT er beskrevet i godkendelsen fra den 29. september 2010 og er fortsat dækkende for bedriften vedr. energiforbrug, vandforbrug, opbevaring og udbringning af husdyrgødning og management.

Da der anvendes anden teknologi i forhold til reduktion af ammoniak, vurderes staldindretning og foder på ny med baggrund i den nye ansøgning.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune har foretaget en beregning af det emissionsniveau for ammoniak, der som udgangspunkt vurderes at være opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi, jf. vejledninger fra Miljøstyrelsen 2011. I den forbindelse har Randers Kommune for de nuværende stalde anvendt vejledningens emissionsgrænseværdi for eksisterende stalde, da det vurderes, at staldbygningerne, som skal anvendes fremover, ikke skal renoveres i perioden frem til revurderingen af miljøgodkendelsen.

Emissionsniveauet er beregnet til 6.457 kg N/år med udgangspunkt i de vejledninger, der gælder for slagtesvin og smågrise.

Husdyrbruget vurderes at leve op til det beregnede BAT-niveau, da ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets samlede anlæg er beregnet til 6.431 kg N/år, jf. ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk.

I de planlagte stalde er den anvendte gulvtype delvist spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv for slagtesvin og toklimastald, delvis spaltegulv for smågrise. I de 3 eksisterende stalde er gulvtypen drænet gulv + spalter. For at opnå tilstrækkelig reduktion af ammoniakniveauet er det foruden de valgte gulvtyper også valgt at anvende færre foderenheder pr. kg tilvækst end norm.

Da det er en forudsætning for ammoniakberegningerne, at staldene indrettes med ovennævnte gulvtype, og at der anvendes reduceret fodernorm for slagtesvinene, stilles der vilkår i overensstemmelse hermed. Beregning af den maksimale kvælstofudskillelse fra slagtesvinene fremgår af bilag 2.

Ud fra vejledning fra Miljøstyrelsen 2011 er BAT-niveauet for fosfor beregnet til 21,0 Kg P/DE ab lager.

Husdyrbruget lever op til BAT-niveauet for fosfor, da den samlede produktion af fosfor pr. DE svarer til 20,7 kg P/DE ab lager (11.310,29 kg P/545,77 DE), jf. ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk.

Placering

Den ekstra stald, der er planlagt i forhold til det tidligere projekt, er ikke beliggende inden for bygge- og beskyttelseslinjer eller områder med særlig landskabelige interesser, jf. Randers Kommune plan 2013. Etablering af en ekstra stald i forhold til den gældende miljøgodkendelse medfører således ikke yderligere påvirkning af de landskabelige forhold. De eksisterende vilkår om beplantning fastholdes.

Natur

I forbindelse med tillægsgodkendelser skal der foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er sket siden den 1. januar 2007, jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2.

I forhold til tidspunktet for den oprindelige meddelte godkendelse er det generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen desuden skærpet fra 25 til 30 %, og afskæringskriterierne for ammoniakpåvirkning af naturarealer er ændret.

For projektet gælder følgende:

- Ammoniakemissionen fra det samlede anlæg, herunder lagre af husdyrgødning, er beregnet til 2151 kg N/år i nudrift og 6431 kg N/år i ansøgt drift.
- Der er et generelt krav om reduktion af ammoniakfordampning på 30 % i forhold til de bedste staldsystemer, jf. 05/06 normer.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 1-natur, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7, ligger ca. 5,2 km fra staldanlægget, jf. bilag 3.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 2-natur, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7, ligger ca. 1,3 km fra staldanlægget, jf. bilag 3.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 3-natur, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 7, ligger ca. 330 m fra staldanlægget, jf. bilag 3.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det generelle beskyttelsesniveau

Det generelle beskyttelsesniveau for ammoniak i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger således, at alle husdyrbrug, der har søgt om miljøgodkendelse i 2013, skal reducere ammoniakfordampningen med 30 % i forhold til de bedste staldsystemer, jf. 05/06 normer. Kravet gælder for udvidelsen af dyreholdet. Dette indebærer en maksimal tilladt ammoniakfordampning fra stald og lager på ca. 6445 kg N pr. år. Med de valgte staldsystemer, staldteknologi m.v. giver produktionen anledning til en ammoniakfordampning på ca. 6431 kg N pr. år. Husdyrbruget lever således op til kravet om 30 % reduktion af ammoniakfordampningen.

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger desuden, at husdyrbrug maksimalt må totalbelaste kortlagte habitatnaturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1-natur) med 0,7 kg N pr. ha år, 0,4 kg N pr. ha år eller 0,2 kg N pr. ha år, afhængig af kumulation med andre husdyrbrug i nærområdet. Randers Kommune vurderer på baggrund af beregninger ved forskellige ammoniakemissioner i husdyrgodkendelse.dk (se bilag 4), at der i en afstand af ca. 2 km fra anlægget ikke kan forekomme totaldepositioner fra anlægget større end 0,2 kg N/ha år. Da afstanden til nærmeste naturtype i kategori 1 er ca. 5,2 km, vurderer Randers Kommune, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 1-natur.

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en totaldeposition på 1,0 kg N/ha år. Med udgangspunkt i bilag 4 vurderer Randers Kommune, at der ikke kan forekomme totaldepositioner større end 1,0 kg i en afstand af mere end ca. 800 meter fra anlægget. Da afstanden til nærmeste naturtype i kategori 2 er ca. 1,3 km, vurderer Randers Kommune, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 2-natur.

For øvrige heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere.

Nærmeste kategori 3-natur (overdrev) ligger i en afstand af ca. 330 meter fra anlægget. I denne afstand kan der ved store udvidelser af husdyrproduktioner forekomme merdepositioner større end 1,0 kg N/ha år. En beregning i Husdyrgodkendelse.dk viser en merdeposition på 1 kg N/ha år. Da merdepositionen ikke er større end 1,0 kg N/ha år, vurderes projektet ikke at give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 3-natur og dermed er Husdyrlovens beskyttelsesniveau/afskæringskriterie opfyldt.

Skærpet beskyttelsesniveau

Påvirkninger fra staldanlægget:

Randers Kommune vurderer, at ammoniakdepositioner, som er lavere end Husdyrlovens beskyttelsesniveau ikke giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning, og at der derfor ikke er grundlag for at skærpe Husdyrlovens afskæringskriterier for kvælstofbelastning af naturarealer.

Med hensyn til arter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, vurderer Randers Kommune, at der fra staldanlægget ikke vil ske en væsentlig påvirkning af disse arters levesteder, yngle- eller rasteplasser. Det tillægges vægt, at Randers Kommune ikke har kendskab til forekomst af disse arter indenfor en afstand af 500 meter fra stald-

anlægget, og at merpåvirkningen af potentielle levesteder (vandhuller mv.) med ammoniak indenfor denne afstand er begrænset, jf. ovenstående. Endvidere tillægges vægt, at Odderen, der potentielt kan være tilknyttet Dalbynder Bæk, ikke vurderes nævneværdigt påvirket af næringsstofbelastning.

Lugt

Afstanden fra husdyrbruget til naboer og områder, som er omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt er følgende:

- ca. 3 km fra byzone i Havndal.
- ca. 930 m til samlet bebyggelse i Dalbynder.
- Ca. 560 m fra anlæggets lugtcentrum til nærmeste nabobeboelse, Østervangsvej 31 som er uden landbrugspligt og ikke samtidig ejes af ansøger selv.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

I forbindelse med ansøgningen er der foretaget en lugtgeneberegning, der viser lugtgeneafstanden for byzone, beboelse uden landbrugspligt i samlet bebyggelse og beboelse uden landbrugspligt uden for samlet bebyggelse.

De beregnede lugtgeneafstande og de faktiske afstande fra staldanlægget til naboer fremgår af tabel 1.

	Geneafstand (m)	Faktisk afstand (m)
Byzoneområde:	1013 m	ca. 3 km
Beboelse i samlet bebyggelse	782 m	ca. 930 m
Beboelse uden for samlet bebyggelse	404 m	ca. 560 m

Tabel 1

Da de faktiske afstande er længere end de beregnede geneafstande, vurderer Randers Kommune, at der ikke vil opstå væsentlige lugtgener for de omkringliggende nabobeboelser. De eksisterende lugtvilkår fastholdes.

Afstandskrav

Ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 8 må stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser, ikke etableres inden for nærmere fastsatte afstande, jf. tabel 2. De oplyste afstande i tabellen gælder for de nye anlæg.

	Faktisk afstand	Min. krav til afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 1 km til Demstrupvej 42	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 1 km til Dalbynder Vandværk	50 m
Vandløb(herunder dræn) og søer	Ca. 400 m til vandløb – tilløb til Dalbynder bæk. Ca. 600 m til sø. > 15 m til dræn.	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 100 m til Østervangsvej (offentlig vej).	15 m

Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m.	25 m
Beboelse på samme ejendom	Ca. 80 m.	15 m
Naboskel	> 100 m.	30 m
Byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger	> 3.000 m.	50 ¹ m (HDL § 6)
§ 7 natur	> 1.00 m.	10 m (HDL § 7)

Tabel 2

¹Hvis forureningen øges

Ifølge Husdyrgodkendelseslovens § 8 må beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning ikke etableres inden for nærmere fastsat afstand, jf. tabel 3.

	Faktisk afstand	Min. krav til afstand
Åbne vandløb og søer > 100 m ²	Ca. 400 m.	100 m

Tabel 3

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Alle afstandskravene for det planlagte byggeri er overholdt.

På baggrund af ovenstående vurderer Randers Kommune, at projektet er i overensstemmelse med afstandskrav fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 6-8.

Offentliggørelse

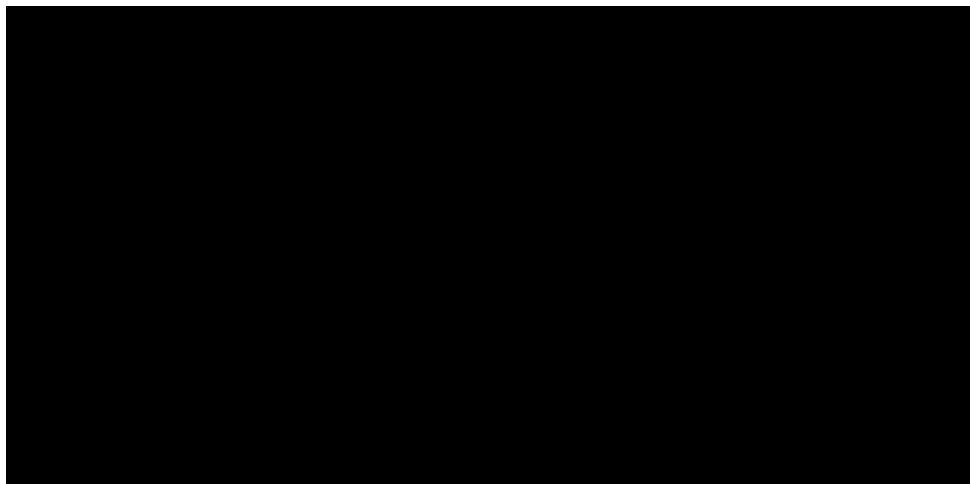
Foroffentlighed

Randers Kommune har offentliggjort ansøgningen om miljøgodkendelse på Randers Kommunes hjemmeside, randers.dk og den 19. februar 2014 i ugeavisen Randers Onsdag. I den forbindelse er der ikke indkommet bemærkninger eller anmodninger om tilsendelse af udkast til miljøgodkendelse.

Partshøring

Orientering om udkast til miljøgodkendelse har været fremsendt til følgende naboer:

-
-
-
-
-
-
-
-
-

Orienteringen blev fremsendt den 11. april 2014. Fristen til at kommentere udkastet var den 27. maj 2014. Der er ikke modtaget bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse af godkendelsen

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Randers Onsdag den 4. juni 2014, som er godkendelsens dato. Annoncen er endvidere lagt på www.randers.dk hvor godkendelsen også kan ses.

Følgende er underrettet om godkendelsen:

- Bernt Villadsen, Østervangsvej 11, Dalbynder, 8970 Havndal
- LMO v. Kjartan Einarson, kje@lmo.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnranders-sager@dn.dk
- DN lokalafdeling v. Christian Halgreen, christian@halgreen.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, lbt@sportfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 43, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- DOF Randers, [REDACTED]
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk

Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87. Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men skal sendes som e-mail til landbrug@randers.dk eller til Randers Kommune, Laksetorvet, 8900 Randers C, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger. Klagen skal være Randers Kommune i hænde senest den **2. juli 2014 kl. 15.00**.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Randers Kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk, hvor der også findes oplysninger om tilbagebetaling af gebyret.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at godkendelsen kan tages i

brug fra godkendelsens dato, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen evt. kan ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

Med venlig hilsen

Anni Nielsen
Miljøtekniker

Bilag:

Bilag 1: Oversigtsplan

Bilag 2: Beregning af N ab dyr

Bilag 3: Kort over naturarealer

Bilag 4: Worst case – beregning af kvælstofdeposition

